

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΧΩΡΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**

**ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ &
ΥΔΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΠΕ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Μάρκου Μουσούρου 15
Τ.Κ.: 71201, Ηράκλειο
email: d.pexws@crete.gov.gr
Πληροφορίες: Μαρία Κουτάντου
email: koutantou@crete.gov.gr
Τηλ.: 2813 410133

**ΣΥΣΤΗΜΕΝΟ ΜΕ ΑΠΟΔΕΙΞΗ
ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ**

Ηράκλειο, 15/4/2025
Αρ. Πρωτ.: 124945
Σχετ.: 364906/2024 & 10002/2025

ΠΡΟΣ:

**ΔΗΜΟ ΓΟΡΤΥΝΑΣ –
Δήμαρχο Γόρτυνας,
κ. Μιχάλη Κοκολάκη**
Αντονίνου Ντι Βίτα 1,
Τ.Κ. 700 12, Άγιοι Δέκα

ΚΟΙΝ.:

- 1) Εισαγγελέα Πρωτοδικών Ηρακλείου
- 2) Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Ηρακλείου
κ. Ν. Συριγωνάκη
- 3) Αντιπεριφερειάρχη κ. Νικόλαο
Ξυλούρη
- 4) Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας &
Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Ηρακλείου
- 5) Δήμο Γόρτυνας - Τεχνική Υπηρεσία
Αντονίνου Ντι Βίτα 1,
Τ.Κ. 700 12, Άγιοι Δέκα
- 6) Πρόεδρο τ.κ. Άνω Μουλίων, κ. Εμμ.
Κοκολάκη

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

τήρησης της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας στον Δήμο Γόρτυνας, για την ανεξέλεγκτη διάθεση ανεπεξέργαστων αστικών λυμάτων στο περιβάλλον, μετά από έκτακτο μερικό περιβαλλοντικό έλεγχο, στον οικισμό Άνω Μούλια του Δήμου Γόρτυνας, Π.Ε. Ηρακλείου, της Περιφέρειας Κρήτης.

Σχετικά:

- 1) Ο Ν. 3852/2010 (Φ.Ε.Κ. 87/Α/2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως ισχύει.
- 2) Το Π.Δ. 149/2010 (Φ.Ε.Κ. 242/Α/2010) «Οργανισμός Περιφέρειας Κρήτης», όπως ισχύει.
- 3) Η με αρ. πρωτ. 392146/2021 απόφαση Περιφερειάρχη (Φ.Ε.Κ. 6275/Β/2021) «Μεταβίβαση δικαιώματος υπογραφής “Με εντολή Περιφερειάρχη” στους Προϊσταμένους οργανικών μονάδων έδρας Περιφέρειας Κρήτης», όπως ισχύει.
- 4) Ο Ν. 1650/1986 (Φ.Ε.Κ. 160/Α/1986) «Για την προστασία του περιβάλλοντος», όπως ισχύει.
- 5) Ο Ν. 4014/2011 (Φ.Ε.Κ. 209/Α/2011) για την «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων & δραστηριοτήτων Υπουργείου Περιβάλλοντος», όπως ισχύει.
- 6) Ο Ν. 4685/2020 (Φ.Ε.Κ. 92/Α/2020) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην Ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει.
- 7) Η Κ.Υ.Α. οικ. 5673/400/1997 (Φ.Ε.Κ. 192/Β/1997) «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων», όπως ισχύει.

- 8) Η Κ.Υ.Α. οικ. 145116 (Φ.Ε.Κ. 354/Β/2011) «Καθορισμός μέτρων όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
- 9) Ο Ν. 4843/2021 (Φ.Ε.Κ. 193/Α/2021) «Ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 “σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση”, προσαρμογή στον Κανονισμό 2018/1999/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 σχετικά με τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και Δράσης για το κλίμα και στον κατ’ εξουσιοδότηση Κανονισμό 2019/826/ΕΕ της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2019, “για την τροποποίηση των Παραρτημάτων VIII και IX της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με το περιεχόμενο των περιεκτικών αξιολογήσεων του δυναμικού αποδοτικής θέρμανσης και ψύξης” και συναφείς ρυθμίσεις για την ενεργειακή απόδοση στον κτιριακό τομέα, καθώς και την ενίσχυση των Ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, και άλλες επείγουσες διατάξεις», όπως ισχύει.
- 10) Ο Ν. 4964/2022 (Φ.Ε.Κ. 150/Α/2022) «Διατάξεις για την απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, θέσπιση πλαισίου για την ανάπτυξη των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, την προστασία του περιβάλλοντος και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει.
- 11) Η Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΓΔΣΕΕ/22036/219 (Φ.Ε.Κ. 1530/Β/2024) «Επικαιροποιημένο Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης («ΜΕΣ») για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις», όπως ισχύει.
- 12) Ο Ν. 5037/2023 (Φ.Ε.Κ. 78/Α/2023) «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος» και ειδικότερα το άρθρο 180 του Κεφαλαίου Β’ “Έλεγχος και εφαρμογή κυρώσεων και ειδικότερα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας”, όπως ισχύει.
- 13) Το με αρ. πρωτ. 280705/12-8-2024 έγγραφο της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Ηρακλείου (αρ. πρωτ. 287828/21-8-2024 εισερχομένου).
- 14) Η από 28 Αυγούστου 2024 αυτοψία της υπηρεσίας μας.
- 15) Η με αρ. πρωτ. 364906/17-10-2024 Προσωρινή Έκθεση Ελέγχου και Κλήση σε Απολογία.
- 16) Το με αρ. πρωτ 24159/30-12-2024 απολογητικό υπόμνημα του Δημάρχου Γόρτυνας κ. Μιχάλη Κοκολάκη, το οποίο εστάλη με το από 13-1-2025 ηλεκτρονικό μήνυμα και έλαβε αρ. πρωτ. 10002/13-1-2025 από την υπηρεσία μας.

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Στο πλαίσιο διερεύνησης της παραπάνω αναφοράς (σχετικό 13), η υπηρεσία μας διενήργησε έκτακτο περιβαλλοντικό έλεγχο στις 28 Αυγούστου 2024, εντός του οικισμού Άνω Μούλια του Δήμου Γόρτυνας, Π.Ε. Ηρακλείου, της Περιφέρειας Κρήτης.

Κατά την αυτοψία διαπιστώθηκε ότι τα αστικά λύματα του οικισμού (ή μέρος αυτών) διέρχονταν μέσω βαρυτικού καναλιού απορροής ομβρίων, εντός του οποίου υπήρχε και ένας αγωγός. Οι κάτοικοι του οικισμού, που ήταν παρόντες κατά την αυτοψία, δήλωσαν προφορικά ότι ο εν λόγω αγωγός μετέφερε επίσης λύματα. Τα αστικά λύματα μέσω του καναλιού (και του αγωγού) μεταφοράς, διέρχονταν κάτω από κατοικημένη οικία και κατέληγαν ανεπεξέργαστα στο κατάντη ρέμα, στη θέση με συντεταγμένες google map 35.113266, 24.995692.

Επειδή η ανεξέλεγκτη διάθεση των ανεπεξέργαστων υγρών αστικών λυμάτων απαγορεύεται, καθώς υποβαθμίζει και ρυπαίνει το περιβάλλον, κατά παράβαση της Κ.Υ.Α. οικ. 5673/400/1997 (σχετικό 7) και της Κ.Υ.Α. οικ. 145116/2011 (σχετικό 8), κλήθηκε ο Δήμος Γόρτυνας για την άμεση επίλυση του θέματος, με τη σχετική (15) Προσωρινή Έκθεση Ελέγχου και Κλήση σε Απολογία. Στη συνέχεια με το σχετικό (16), ο Δήμαρχος Γόρτυνας κ. Μιχάλης Κοκολάκης κατέθεσε τις ενέργειες που έγιναν από πλευράς Δήμου Γόρτυνας.

Β. ΠΑΡΑΒΑΣΗ

Διαπιστώθηκε η κάτωθι παράβαση των διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, η οποία αξιολογήθηκε ως προς τη σοβαρότητά της, σύμφωνα με τα κριτήρια του τρίτου εδαφίου της παρ. 15β. του άρθρου 20 του Ν.4014/2011, όπως ισχύει και τις διατάξεις της (11) σχετικής Υ.Α., ως εξής:

Ανεξέλεγκτη διάθεση των ανεπεξέργαστων αστικών λυμάτων του οικισμού Άνω Μουλίων στο φυσικό περιβάλλον, με σοβαρό κίνδυνο για τη Δημόσια Υγεία των κατοίκων του οικισμού, κατά παράβαση των σχετικών (7) και (8) Κ.Υ.Α.

Τεκμηρίωση: Τα αστικά λύματα μπορούν να διατεθούν στο περιβάλλον μόνο μετά από τριτοβάθμια επεξεργασία και εφόσον πληρούν τα όρια και τις προϋποθέσεις της σχετικής (8) Κ.Υ.Α. Εξάλλου, στο άρθρο 4 της σχετικής (7) Κ.Υ.Α., που αφορά στη δημιουργία δικτύων αποχέτευσης στους οικισμούς, αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι: «Στις περιπτώσεις που δεν δικαιολογείται η εγκατάσταση των ως άνω δικτύων είτε διότι δεν είναι επωφελής για το περιβάλλον είτε λόγω υπερβολικού κόστους, χρησιμοποιούνται μεμονωμένα συστήματα ή άλλα κατάλληλα συστήματα που επιτυγχάνουν το ίδιο επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος». Επίσης στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, αναφέρεται ότι: «Τα αποχετευτικά δίκτυα που περιγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο, θα πληρούν τις απαιτήσεις του Παραρτήματος Ι σημείο Α του άρθρου 16».

Συνοπτική παράθεση απόψεων του ελεγχόμενου: Στο απολογητικό υπόμνημά του, ο Δήμαρχος Γόρτυνας αναφέρει ότι: «...Αμέσως οι αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Γόρτυνας, κατ' εντολή του Δημάρχου εκκίνησαν τις διαδικασίες για την ανάθεση της εκπόνησης μελέτης κατασκευής μονάδας διαχείρισης λυμάτων στον οικισμό των Άνω Μουλίων και εισηγήθηκαν την εγγραφή νέας πίστωσης 20.000,00€ σε ΚΑΕ του προϋπολογισμού 2024 με τίτλο «Μελέτη για την εγκατάσταση - επεξεργασία υγρών αποβλήτων Κοινότητας Άνω Μουλίων» η οποία εγκρίθηκε κατά την 10^η τροποποίηση του προϋπολογισμού του Δήμου Γόρτυνας οικονομικού έτους 2024 με την προσκομιζόμενη με αριθμ. 125/2024 απόφαση δημοτικού συμβουλίου (ΑΔΑ: 91ΚΗΩ9Η-ΣΘΕ). Αυτονόητο είναι ότι οι διαδικασίες ολοκλήρωσης της σχετικής μελέτης και η διεκπεραίωση των απαιτούμενων ενεργειών για την κατασκευή μονάδας διαχείρισης λυμάτων είναι διαδικασίες ιδιαίτερα χρονοβόρες πολλώ δε μάλλον όταν πρόκειται για επαρχιακούς δήμους που στερούνται της δυνατότητας χρηματοδότησης από ίδια έσοδα».

Χαρακτηρισμός σοβαρότητας παράβασης: Η ανωτέρω παράβαση χαρακτηρίζεται ως **ΜΕΤΡΙΑΣ** σοβαρότητας, για την οποία ορίζονται οι απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες στο Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών (Π.Δ.Ε.) που ακολουθεί, σύμφωνα με την παρ. 15 του άρθρου 20 του Ν. 4014/2011, όπως ισχύει.

Γ. ΠΛΑΝΟ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ (Π.Δ.Ε.)

Προσαρτάται Πίνακας του Π.Δ.Ε. της παρ. 15 του άρθρου 20 του Νόμου 4014/2011, όπως ισχύει, το οποίο ο Δήμος Γόρτυνας οφείλει να εφαρμόσει εντός του χρονοδιαγράμματος, που ορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη το απολογητικό υπόμνημα του ελεγχόμενου φορέα ως προς το χρόνο εκτέλεσης της μελέτης και του απαιτούμενου έργου.

Πίνακας 1: ΠΛΑΝΟ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

A/A	Διαπιστωθείσα παράβαση	Απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες	Αξιολόγηση σοβαρότητας	Ημερομηνία ολοκλήρωσης από την παραλαβή του παρόντος
Γ.1	Ανεξέλεγκτη διάθεση των ανεπεξέργαστων υγρών αστικών λυμάτων του οικισμού Άνω Μουλίων στο φυσικό περιβάλλον.	Να γίνεται σωστή επεξεργασία των υγρών αστικών λυμάτων του οικισμού Άνω Μουλίων: α) με τριτοβάθμια επεξεργασία ή β) με μεμονωμένα συστήματα ή άλλα κατάλληλα συστήματα που επιτυγχάνουν το ίδιο επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος	Μέτρια	7-4-2026

Με την πάροδο του τεθέντος χρονοδιαγράμματος για την υλοποίηση του Π.Δ.Ε., ο ελεγχόμενος φορέας ήτοι ο Δήμος Γόρτυνας, οφείλει να υποβάλει στην Υπηρεσία μας τη Δήλωση Συμμόρφωσης της παρ. 15 του άρθρ.

20 του Ν. 4014/2011, όπως ισχύει. Η Δήλωση Συμμόρφωσης, για να θεωρηθεί πλήρης, πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα τεκμήρια για την επιβεβαίωση της υλοποίησης των ενεργειών συμμόρφωσης που περιλήφθηκαν στο Π.Δ.Ε. (όπως φωτογραφίες, έγγραφα υπηρεσιών/άδειες, παραστατικά διακίνησης, κ.λ.π.).

Με την παρέλευση της προθεσμίας συμμόρφωσης θα ακολουθηθεί η διαδικασία επαλήθευσης της συμμόρφωσης της παρ. 15α του ανωτέρω άρθρου. **Επισημαίνεται επίσης ότι, σε περίπτωση που δεν υπάρξει υποβολή Δήλωσης Συμμόρφωσης ή διαπιστωθεί μετά από τον έλεγχο υποβληθέντων στοιχείων ή νέας αυτοψίας ότι δεν υπάρχει συμμόρφωση, θα επιβληθούν κυρώσεις**, σύμφωνα με την πρόβλεψη της παρ. 15α του άρθρ. 20 του Ν. 4014/2011, όπως ισχύει, και την ενότητα (Ε) του Παραρτήματος της (11) σχετικής Υ.Α.

Το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών (Π.Δ.Ε.) δεν απαλλάσσει την ελεγχόμενη δραστηριότητα από τυχόν ποινικές ή αστικές ευθύνες λόγω μη συμμόρφωσης.

Η αν. Προϊσταμένης Διεύθυνσης
Άννα Καγιαμπάκη ΠΕ Περιβάλλοντος με Α' β.

Εσωτερική Διανομή:

1. Αν. Προϊσταμένης Διεύθυνσης
2. Αν. Προϊσταμένης Τμήματος
3. Μαρία Κουτάντου
4. Αρχείο (Φ2)